

PASVALIO KRAŠTO MUZIEJAUS 2024 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KULTŪROS PROGRAMOS (Nr. 4) 01 UŽDAVINYS – SKATINTI KULTŪROS PASLAUGŲ PLĖTRĄ, UŽTIKRINTI MENO SKLAIDĄ RAJONE

I. BENDROJI DALIS

Muziejus yra visuomenei tarnaujanti ir jos raidą atspindinti vieša, nuolatinė, įstatymo nustatyta tvarka įregistruota biudžetinė kultūros įstaiga, kurios svarbiausia veikla yra kaupti, saugoti, tirti, eksponuoti bei populiarinti materialines ir dvasines kultūros vertybes, neformaliojo švietimo, sociokultūrinės edukacijos ir kitas, su Muziejaus veikla susijusias paslaugas. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos turizmo įstatymu ir Pasvalio rajono savivaldybės Tarybos sprendimu, Muziejus atliko ir Turizmo informacijos centro funkcijas, numatytas LR Turizmo įstatyme.

Muziejaus veiklos tikslai: derinti etninių, materialinių ir dvasinių vertybių kaupimą, saugojimą su komunikavimu, informacijos visuomenei teikimu ir jos švietimu; puoselėti krašto kultūros autentiškumą bei jį aktualizuoti; susieti kultūros paveldo apsaugą su gyventojų kultūros poreikiais ir kultūros paslaugų teikimu; stiprinti rajono ekonominę ir aplinkos gerovę, skleidžiant turizmo informaciją ir vykdant vietos marketingą.

Muziejaus uždaviniai: tirti krašto praeitį; atlikti edukacinius uždavinius; kurti patrauklų rajono įvaizdį; skatinti rajono kultūros paveldo ir turizmo išteklių atvirumą; saugoti ir puoselėti nacionalinės kultūros tapatumą; ugdyti istorinę savimonę.

Muziejus, vykdydamas jam pavestus uždavinius, atlieka šias funkcijas: įsigyja, kaupia, tiria muziejines vertybes, papildo jomis jau esančius ir formuoja naujus Muziejaus rinkinius; užtikrina sukauptų muziejinių vertybių apskaitą ir apsaugą, jų konservavimą ir restauravimą bei muziejinių vertybių prieinamumą visuomenei; supažindina visuomenę su muziejinėmis vertybėmis (rengia nuolatinės ir laikinos ekspozicijas, parodas, edukacines programas bei organizuoja kitus kultūros ir švietimo renginius, publikuoja tyrinėjimų rezultatus, leidžia Muziejų populiarinančius ir kitus informacinius leidinius); kaupia informaciją apie muziejines vertybes ir Pasvalio krašto istoriją; vykdo muziejinių vertybių skaitmeninimą ir jų viešinimą per integralią muziejų informacinę sistemą LIMIS; plėtoja lankytojų aptarnavimo paslaugas Muziejuje, teikia mokamas paslaugas, vadovaudamasis Savivaldybės tarybos nustatytais įkainiais; organizuoja ir veda pažintines ekskursijas, plėtoja kultūrinio turizmo veiklą; bendradarbiauja su Lietuvos ir užsienio muziejais, švietimo, kultūros ir kitomis įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis; teikia metodinę pagalbą rajono visuomeniniams ir bendruomenių muziejams, dalyvauja Lietuvos muziejų asociacijos, Lietuvos savivaldybių muziejų bendrijos, Lietuvos turizmo informacijos centrų asociacijos veikloje; formuoja Muziejaus mokslinės bibliotekos (MB) fondą, skleidžia turizmo informaciją apie rajono turizmo paslaugas ir išteklius, vykdo vietos marketingą, renka, kaupia ir nemokamai teikia informaciją apie turizmo paslaugas ir lankomus

objektus Lietuvoje ir užsienyje; rengia, leidžia ir platina informacinius ir kartografinius leidinius apie turizmo paslaugas ir turizmo išteklius, teikia kelionių organizavimo paslaugas ir atlieka kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas.

Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2024 m. patvirtintas Muziejaus pareigybių (etatų skaičius) – 24,75. Muziejus vykdo dvi 2024–2026 metų Pasvalio r. sav. strateginio plano programos priemones: 1) 004-02-02-04 Kultūrinės ir edukacinės veiklos organizavimas 2) 004-02-04-06 Pasvalio krašto muziejaus ir turizmo informacijos centro veiklos organizavimas. Vadovaujantis šiomis programų priemonėmis buvo vykdoma 2024 metų Muziejaus veikla.

Muziejiniai rinkiniai. Muziejaus fonduose sukaupta daugiau kaip 61 353 pagrindinio ir pagalbinio fondo eksponatų. Didžioji dalis muziejinių vertybių saugoma muziejaus saugyklose (Valakėlių k.), kita – muziejaus ekspozicinėse erdvėse. 2024 metais Muziejaus rinkiniai pasipildė 3232 eksponatais, priskirtais daugiausiai į etnografijos, fotografijos ir archeologijos rinkinius. Muziejaus vykdomas muziejinių vertybių skaitmeninimas užtikrina informacijos prieinamumą įvairioms lankytojų grupėms. Per ataskaitinius metus suskaitmeninti ir į LIMIS sistemą įtraukti 226 eksponatai, kai iš viso sukurti 6203 skaitmeniniai kultūros paveldo objektai. Saugomų muziejinių vertybių ir (ar) jų skaitmeninių objektų pagrindu kuriamos, atnaujinamos Muziejaus ekspozicinės erdvės, rengiamos teminės parodos. Iš viso, eksponuota 5600 rinkiniuose saugomų muziejinių vertybių. Naujais eksponatais atnaujinta nuolatinė ekspozicija, surengtos kraštiečių kūrybą, gyvenimą pristatančios parodos, įrengtos naujos erdvės (B. Zavackio, Vytės Nemunėlio).

Europos muziejų nakties renginys: „Daiktų istorijos“ (ekskursijos po rinkinius).

Monsinjoro Povilo Miškinio pirmosioms mirties metinėms skirtos parodos pristatymas.

Kultūriniai renginiai ir parodos. Per ataskaitinius metus Muziejus suorganizavo 98 kultūrinius renginius, iš kurių 84 vyko muziejaus erdvėje, 14 – kitose erdvėse. Muziejuje vykę renginiai išsiskyrė savo įvairove: mokslinės konferencijos, susitikimai su kraštiečiais, atmintinų dienų minėjimai, paskaitos, naujų ekspozicijų ir knygų pristatymai, spektakliai, parodų pristatymai, poezijos skaitymai, paramos Ukrainai akcijos. Dėl šios priežasties, padidėjo Muziejaus žinomumas tarp įvairaus amžiaus žmonių grupių. Suorganizuoti kultūriniai renginiai neapsiribojo tik Muziejaus erdvėmis, jie taip pat vyko Krinčino ir Daujėnų miesteliuose, Pasvalio Lėvens pagrindinėje mokykloje, Žadeikių miške. Išskirtinis renginys – paramos karo niokojamai Ukrainai renginys „Už mūsų ir jūsų laisvę“, kurio metu vyko pokalbis „Karas Ukrainoje liudininkų akimis“, veikė fotografijų iš karo fronto ir karinių trofėjų paroda, Sausio 13-ajai skirta lauko paroda, taip pat buvo suteikta galimybė prisidėti prie kamufliažinio tinklo pyrimo. Šio renginio metu buvo surinkta daugiau nei 1300,00 Eur. paramos kariams, kovojantiems už Ukrainos laisvę.

Laisvės gynėjų dienos minėjimo renginys „Už mūsų ir jūsų laisvę“.

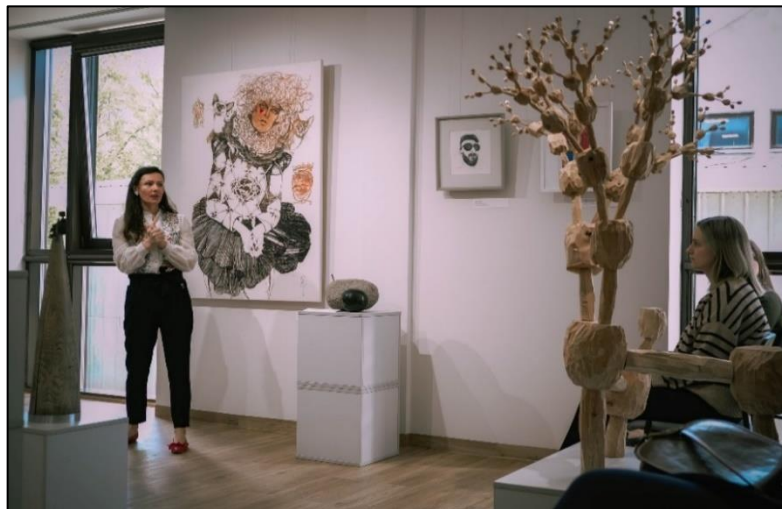
Baltijos kelio 35-mečio proga bėgikų žygio dalyvių sutikimas muziejuje.

2024 metais Muziejuje buvo surengta 46 vizualaus meno, taikomosios dailės, etninio ir kitokio pobūdžio parodų. Parodose buvo galima susipažinti tiek su kraštiečių darbais, tiek su kviestiniais parodų autoriais. Svečių kūrybos pristatymas prisideda prie Pasvalio krašto žmonių kultūrinio-meninio akiračio praplėtimo. Parodų erdvėse pristatyti savo darbus galėjo ir Pasvalio rajono savivaldybėje veikiančios draugijos (Neįgaliųjų draugija „Esame ir būsimė“), klubai („Rats“,

„Kraitė“), Pasvalio muzikos mokyklos Dailės skyriaus moksleiviai. Ypač didelio Muziejaus lankytojų susidomėjimo sulaukė kaunietės tautodailininkės Agnės Trikšienės paroda – miniatiūrinis lietuviškas kaimelis „Minis“, kuri pritraukė lankytojų grupes iš įvairiausių Lietuvos miestų. Per ataskaitinius metus taip pat buvo parengtos 2 virtualios („Gyvenimo istorijos. Žydų gelbėtojai“, „Sausio 13-oji“) ir 3 lauko parodos („Virginijaus Nudo paveikslų paroda“, „Lemtingi 1991 m. sausio 13-osios įvykiai“, Žolinei skirta paroda „Laimės paukštė“).

Pasvalio r. menininkų klubo „Rats“ parodos atidarymas.

Renatos Nevulytės šiaudinių sodų parodos atidarymas.

G. Andrijauskaitės ir D. Dovidavičiaus darbų parodos „Iš arti“ atidarymas.

Lankytojai ir edukacinė veikla. 2024 metais Muziejų aplankė daugiau kaip 44 285 lankytojų. Pravesta 638 ekskursijų po Muziejų ir po miestą, vyko 224 edukaciniai užsiėmimai, kuriuose sulaukėme 6 046 dalyvių. Edukacinės programos buvo vykdomos ne tik Muziejaus patalpose, bet ir kitų organizacijų, įstaigų ir kaimo bendruomenių organizuojamuose renginiuose. Muziejus išsiskiria gausia edukacinių programų įvairove, skirtų skirtingo amžiaus žmonių grupėms. Per ataskaitinius metus buvo parengtos 2 naujos edukacinės programos, o bendrai siūlome 62 užsiėmimai. Sukurtos edukacijos skirtos praplėsti dalyvių etnokultūrinės, istorinės, gamtinės žinias, patenkinti jų laisvalaikio užimtumo, fizinio aktyvumo poreikius, pristatyti Pasvalio krašto kultūrinį identitetą. Ypač didelio dalyvių susidomėjimo sulaukia edukacijos, pritaikytos kalendorinėms metų šventėms („Velykų džiaugsmas“, „Vidury dvaro meška karo“, „Advento vainikas“ ir kt.), taip pat asmeninėms ir kolektyvų šventėms pritaikytos edukacijos („Pasvalys retro“, „Patalkiai“, „Šventę švėsk muziejuje“). 2024 metais edukacinius užsiėmimus vedė ne tik Muziejaus darbuotojai, bet ir kviestinė edukatorė, kuri supažindino Pasvalio krašto gyventojus su kalėdinio žaisliuko gamybos iš vilnos ypatumais. Net 17 Muziejaus edukacijų yra įtraukta į Kultūros paso rinkinį, suteikiant galimybę moksleiviams iš Pasvalio rajono ir kitų miestų švietimo įstaigų nemokamai apsilankyti užsiėmimuose (lėšas padengia Kultūros Ministerija).

Advento vainiko dirbtuvės.

Kalėdinio žaisliuko iš vilnos kūrybinės dirbtuvės.

Projektinė veikla, muziejaus erdvių atnaujinimas. 2024 metais Muziejus parengė ir pateikė 6 paraiškas projektams finansuoti: „Pasvalio krašto muziejaus infrastruktūros modernizavimas, siekiant aukštesnės kultūros paslaugų kokybės ir prieinamumo“ (gautas finansavimas, 220 873,05 Eur. iš ES lėšų), „Edukacinės programos Pasvalio krašto muziejuje“ (gautas finansavimas, 2456,30 Eur. iš Pasvalio r. sav. biudžeto lėšų), „Virtualus turas „Pasvalys Jono Pasvaliečio akimis“ (neskirtas finansavimas, Lietuvos kultūros taryba), „Interaktyvus edukacinis žaidimas „Atrask, pažink, tyrinėk“ (neskirtas finansavimas, Lietuvos kultūros taryba), „Pilietiškumo diena muziejuje „Aš – Lietuvos pilietis“ (neskirtas finansavimas, Pasvalio r. sav.), „Paroda „Ką slepia nutylėta lempučių istorija?“ (finansavimas dar nežinomas, Regioninė kultūros taryba). 5 bendri projektai vykdyti su kitomis įstaigomis ir organizacijomis.

2024 metais muziejuje įrengta ir lankytojams pristatyta nauja erdvė – vaikų žaidimų kambarys „Meškiuko Rudnosiuko trobelė“, siekiant prisidėti prie vaikų edukacinio-pažintinio ugdymo, pasitelkiant kraštiečio Bernardo Brazdžionio (Vytės Nemunėlio) pasakos „Meškiukas Rudnosiukas“ motyvus. Žaidimų kambarys, orientuotas į 2–7 metų muziejaus lankytojus, tai yra vaikus. Taip pat įrengta interaktyvi, kraštiečio dailininko primityvisto Broniaus Zavaickio ekspozicija, aktualizuojanti jo kūrybą per muziejaus rinkiniuose saugomus darbus.

Vaikų žaidimų kambario „Meškiuko Rudnosiuko trobelė“ atidarymas.

Atidarymo metu vaikams kaip dovana – Raganiukės teatro spektaklis.

Turizmas. Muziejus, atliekantis Turizmo informacijos centro funkcijas, rinko, kaupė, atnaujino informaciją apie Pasvalio rajono turizmo išteklius ir paslaugas. Nuolat skelbta informacija Facebook, Instagram platformose, internetinėse svetainėse (www.visitpasvalys.lt), teikta informacija telefonu ir el. paštu. Pateikta informacija apie Pasvalio r. lankytinus objektus, turizmo naujienas Nacionalinei turizmo skatinimo agentūrai „Keliauk Lietuvoje“, Lietuvos turizmo naujienas skelbiantiems portalams Facebook sistemoje „We love Lithuania“, „Lankytinos vietos Lietuvoje“, „Ką pamatyti Lietuvoje“, „Keliamančios mamos“, „Lankomiausių objektų TOP10“ „Šilčiausi“ lankytini objektai žiemos sezono metu“ ir kitiems portalams. Nuolat pildyta LR turizmo rūmų duomenų bazė – teikta atnaujinama informacija, nuotraukos apie Pasvalio r. turistinius išteklius ir paslaugas. Pateikta leidiniams medžiaga ir nuotraukos apie Pasvalio kraštą. Pristatyti Pasvalio r. turizmo ištekliai radijo ir TV laidose. Aktyviai dalyvauta rengiant tarptautinį maršrutą „Pažinkime kaimynus Žiemgaloje 2024“. Bendradarbiauta su turizmo paslaugų teikėjais, gaunant iš jų informaciją ir perduodant jiems turizmo naujienas. Suorganizuotos 5 pažintinės ir poilsinės kelionės. Parduoti 22 keltų bilietai ir 19 lėktuvo bilietai.

Tarptautinio turizmo projekto „Pažinkime kaimynus Žiemgaloje“ sutarties pasirašymas.

Pasvalio krašto pristatymas Vilniaus knygų mugėje.

Kitos Muziejaus vykdomos veiklos. Bendradarbiauta žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ redakcijoje. Muziejaus darbuotojai nuolat publikavo savo straipsnius laikraštyje „Darbas“, žurnale „Šiaurietiški atsivėrimai“ ir kituose leidiniuose. 2024 m. parengti ir išleisti 4 leidiniai. Reikšmingiausias – istorinių fotografijų albumas „Pasvalys. Kita stotelė – praeitis“, kuriame ne tik gausu senojo Pasvalio vaizdų, bet ir atliktas sugretinimas su dabartiniais vaizdais. Albumas aktualus visiems Pasvalio krašto gyventojams, miesto svečiams, norintiems susipažinti su miesto istorine, urbanistine kaita. Taip pat išleistas mokslinis leidinys „Pasvalio valdos inventoriai, registrai, apyskaitos“, muziejaus edukacinę veiklą populiarinanti brošiūra „Edukacinės programos Pasvalio krašto muziejuje“ bei „Pažinkime kaimynus Žiemgaloje“ lankstinukas, skatinantis tarptautinius turistų mainus.

Muziejaus darbuotojai suteikė informaciją keliems šimtams Muziejaus fondų lankytojų (mokiniams, studentams, mokytojams, mokslininkams, kraštotyrininkams, žurnalistams ir kt.). Muziejaus administruojama internetinė svetainė (www.visitpasvalys.lt) sulaukė daugiau kaip 12 tūkstančių virtualių lankytojų per ataskaitinius metus. Muziejaus darbuotojai dalyvavo įvairiose kvalifikacijos kėlimo renginiuose (mokymuose, seminaruose, konferencijose, paskaitose, kūrybinėse dirbtuvėse ir kt.). Per ataskaitinius metus Muziejus sulaukė 1 savanorio, kuris prisidėjo prie Muziejaus vykdomų veiklų, susipažino su įstaigos pagrindinėmis atliekamomis funkcijomis. Muziejuje taip pat veikia Pasvalio krašto vaizdo studija „Langs“, vizualiai įamžinanti ir archyvuojanti rajono kultūrinę, šviečiamąją, sportinę ir kt. veiklą. Nufilmuoti 80 renginių. Muziejaus Facebook paskyroje publikuoti pagal aktualias temas atrinkti Pasvalio krašto vaizdo studijos „Langs“ filmuoti archyviniai reportažai, kurti filmukai apie Pasvalio krašto istorinius bei etnografinius išteklius.

Istorinių fotografijų albumo „Kita stotelė – praeitis“ sutiktuvės.

Knygos „Pasvalio valdos inventoriai, registrai, apyskaitos“ pristatymas.

Kultūros ministro Simono Kairio vizitas Pasvalyje.

Pasvalio r. tautodailininkų kūrybos darbų ataskaitinės parodos atidarymas.

Europos paveldo dienos Pasvalyje.

Muziejaus senoviniai stalo žaidimai Pumpėnų festivalyje.

Kraštiečio menininko Prano Janulevičiaus tapybos darbų parodos atidarymas.

Susitikimas su kunigu Gintaru Joniku.

Parodos „Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios signatarai teisėjai“ pristatymas.

II. STATISTINIAI DUOMENYS

2.1. Muziejaus darbuotojai:

	Pareigybės			Darbuotojų išsilavinimas (pagal turimus diplomus)													
				Aukštasis universitetinis			Aukštasis neuniversitetinis			Aukštesnysis			Specialusis vidurinis			Vidurinis	
	Kvalifikuoti specialistai	Kiti	Profesionalūs bibliotekininkai	Kvalifikuoti specialistai	Kiti	Profesionalūs bibliotekininkai	Kvalifikuoti specialistai	Kiti	Profesionalūs bibliotekininkai	Kvalifikuoti specialistai	Kiti	Profesionalūs bibliotekininkai	Kvalifikuoti specialistai	Kiti	Profesionalūs bibliotekininkai	Kvalifikuoti specialistai	Kiti
Pasvalio krašto muziejus	22	5	-	22	5	-	-	1	-	-	1				-	-	-

2.2. Kvalifikacija:

	Kėlė kvalifikaciją ataskaitiniais metais	Laisvų pareigybių skaičius	Specialistų poreikis
Pasvalio krašto muziejus	26	0	0

2.3. Muziejiniai rinkiniai:

Eil. Nr.	Muziejaus rinkiniuose saugomų eksponatų skaičius iš viso	Per ataskaitinius metus įsigytų eksponatų skaičius	Suinventorintų eksponatų skaičius iš viso	Per ataskaitinius metus suinventorintų eksponatų skaičius	Per ataskaitinius metus nurašytų eksponatų skaičius	Suskaitmenintų eksponatų skaičius iš viso	Per ataskaitinius metus suskaitmenintų eksponatų skaičius	Per metus suvertinta muziejinių vertybių skaičius	Reikia restauruoti ir prevenciškai konservuoti muziejaus eksponatų	Per ataskaitinius metus restauruota ir prevenciškai konservuota muziejaus eksponatų
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	61 353	3 232	24 510	881	-	6 203	226	61 353	2 000	154

2.4. Lankytojai ir edukacinė veikla:

Eil. Nr.	Apsilankymų muziejuje skaičius per ataskaitinius metus	Edukacinių užsiėmimų temų skaičius iš viso	Per ataskaitinius metus parengtų edukacinių užsiėmimų temų skaičius	Per ataskaitinius metus surengtų edukacinių užsiėmimų skaičius	Edukacinių užsiėmimų dalyvių skaičius per ataskaitinius metus	Per ataskaitinius metus surengtų muziejaus renginių skaičius	Fondų lankytojų skaičius per ataskaitinius metus	Apsilankymų muziejaus interneto svetainėje skaičius per ataskaitinius metus
	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	44 285	62	2	224	6046	98	125	12 068

2.5. Nuolatinės ekspozicijos ir parodos, leidybinė veikla:

Eilutės kodas	Per ataskaitinius metus eksponuota muziejaus eksponatų	Per ataskaitinius metus paskolinta muziejaus eksponatų	Per ataskaitinius metus pasiskolinta kultūros vertybių	Per ataskaitinius metus atnaujintų muziejaus ekspozicijų skaičius	Per ataskaitinius metus surengta muziejaus parodų		Per ataskaitinius metus muziejaus surengtų virtualių parodų skaičius	Per ataskaitinius metus išleista leidinių	
					Iš viso	Iš tarptautinių		Rinkinį populiariausias leidiniai	Kiti leidiniai
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	5 600	-	400	2	46	1	2	2	2

III. PAGRINDINIAI RENGINIAI IR VEIKLA

3.1. Veiklos:

Eil. Nr.	Veiklos	Skaičius / priedas
1.	Iš viso dalyvių ir lankytojų	44 285
1.1.	Turizmo informacijos centro lankytojų skaičius	5503
1.2.	Muziejaus veikloje dalyvaujančių savanorių skaičius	1
1.3.	Pateiktų projektų (muziejaus, su partneriais) skaičius	11
1.4.	Naujai parengtų programų (koncertinių, edukacinių) ir kitų naujų veiklų skaičius	2

3.2. Renginiai:

Eil. Nr.	Renginio pobūdis	Renginių skaičius
1.	Renginiai	98
2.	Etniniai renginiai	37
3.	Parodos, iš viso (profesionaliojo meno, tautodailės ir kt.)	46
3.1.	vizualiojo meno	17
3.2.	tautodailės	20
3.3.	kitos	9

IV. FINANSAVIMO ŠALTINIAI

Eil. Nr.	Pobūdis	Gautos lėšos Eur
1.	Iš viso:	709 714
1.1.	iš viso lėšos iš savivaldybės biudžeto:	668 200
1.2.	iš jų darbo užmokesčiui neatskaičiavus mokesčių	490 000
1.3.	iš jų infrastruktūrai išlaikyti	63 100
1.4.	iš jų ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti	38 700
1.5.	iš jų lėšos veiklai	73 500
1.6.	iš jų išlaidos transportui	2 900
2.	Iš viso pritraukta lėšų:	41 514
2.1.	projektams įgyvendinti	3 356
2.2.	pajamos už teikiamas paslaugas (bilietai, nuoma, renginių organizavimas)	31 743
2.3.	rėmėjų lėšos	-
2.4.	2 % parama	169
2.5.	neformaliojo vaikų švietimo lėšos	6 246

Patvirtinu, kad pateikta informacija yra tiksli ir teisinga.
 Direktorius (-ė) Vitutė Povilionienė
 SUDERINTA